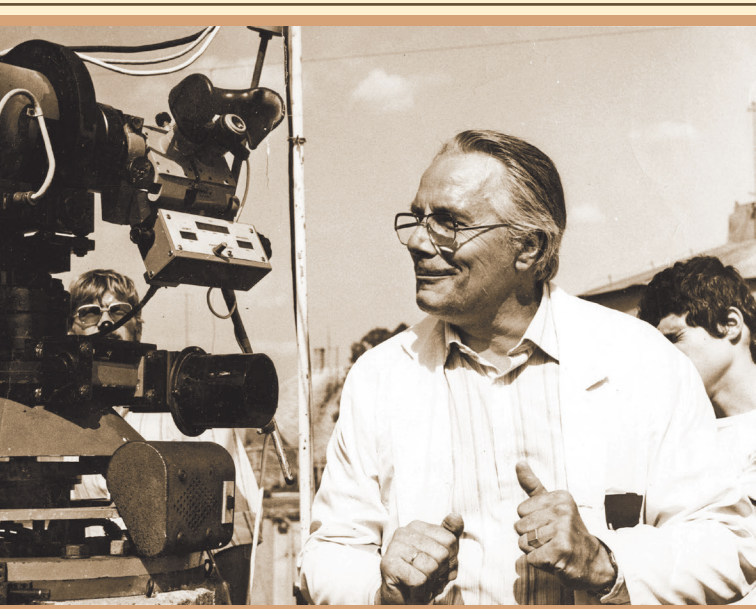

Meghívó

ILL MÁRTON EMLÉKKONFERENCIA

ILL MÁRTON (1930-2015)

Ill Márton a Baja melletti faluban, Vaskúton született, ahonnan a sors Belgiumba sodorta gyerekként, megélhetést kereső szülei-vel. A gimnáziumot már Baján végezte, naponta vonatozva a Ciszterekhez (III. Béla Gimnázium). A latin mellett a francia és német nyelvet tanulta szívesen, de kiváló eredménnyel végzett minden tárgyból kisiskolásként, majd később is. Orvosnak készült, de Pécssett a matematika-fizika szakra került, majd tanársegédként itt kezdett munkába. A élet azonban 1956 után újra másfelé terelte, és hamarosan Bajára került vissza, az éppen megszülető úrkutatás első lépéseihez. Az első főállású, szakképzett alkalmazottja lett az akkor alakult Bajai Uránia Csillagvizsgálónak, ahol a műholdak átvonulásának megfigyelésébe kezdett. Pályája inentől kezdve összefonódott a Bajai Observatórium életével, fejlesztésével és az úrkutatással. Egyéni ötleteivel, kísérletező kedvével, számtalan téren vitte előre aktívan tudományterületét, nem csupán a saját maga által végzett megfigyeléseket, de eredményeit is lelkesedéssel adta tovább mind a hazai, mind a külföldi kollégáknak. Munkájának elismeréseként sikerült megszereznie a város és a megye akkori vezetőinek támogatását is, a lehetőségek határain belül. A kisvárosi értelmiségi létben is példát mutatott ugyanakkor: nem a problémákon keseregve, hanem megoldásokat keresve, kilépve a nemzetközi tudományos életbe. Egykori szovjet kollégái, Leningrádban vagy Moszkvában, ugyanazzal a lelkes bajai tudóssal találkoztak, mint akit szívesen fogadtak francia kollégái, vagy akihez mindannyian örömmel látogattak el a Bajai Observatóriumba.

Kandidátusi címét a Szovjetunióban védte meg oroszul, akadémiai nagydoktori értekezését magyarul. Franciaországban több helyen dolgozott, tanított; itthon Pécssett és Szegeden oktatta az egyetemistákat; eközben a különböző korú helyi szakkörösöknek is lelkiismeretesen igyekezett megmutatni a csillagászat szépségeit és megszerettetni velük a tudományt. A Bajai Observatórium és az SzTE több mai munkatársa is egykor tanítványai voltak.

Élete fő művének az observatórium Szegedi úti telephelyének felépítését tekintette, amely még az Akadémia keretében jött létre, ma pedig a szegedi egyetem keretein belül működik.

Pályája gyermekei körében, Kanadában ért véget, de a kapcsolatot onnan is tartotta volt kollégáival és a bajai intézettel.

PROGRAM:

Érkezés, regisztráció: 10:00-10:30

Délelőtti program (10:30-12:30)

levezető: Vinkó József (MTA CsFK KTM Csl)

Köszöntők:

1. Bajai Önkormányzat
2. Vaskúti Önkormányzat
3. Balatonföldvári Önkormányzat
4. MTA CsFK KTM Csillagászati Intézete
5. Magyar Asztronautikai Társaság
6. Ill Márta

Visszaemlékezések:

1. Almár Iván: Ill Márton a barát, kolléga és harcostárs
2. Francois Barlier, Franciaország (tolmácsolással)
3. volt munkatársak és barátok visszaemlékezései
4. Borkovits Tamás: A bajai szakkörtől a Kepler űrtávcsőig
5. Fátra Klára: Ill Mártonné szerepe a bajai főiskolán

Ill Márton emléktáblájának bemutatása

Közös fénykép

Közös svédasztalos ebéd a helyszínen (12:30-13:30)

Délutáni program

levezető: Kiss L. László (MTA CsFK KTM Csl)

1. Hegedüs Tibor: A bajai observatórium története
2. Illés Erzsébet : A felsőlégkör kutatása Magyarországon
3. Francois Barlier: Ill Márton szerepe a francia felsőlégkör kutatásban - angolul
4. Mihály Szabolcs: Kozmikus geodézia és Baja szerepe

Kávészünet (15:30-16:00)

5. Horváth András: A magyar Digitvizuális Távcső
6. Horvai Ferenc: A magyar úrkutatás történeti áttekintése
7. Tóth Imre: Űstökösök Bajáról és az űrből
8. Bajai tanulmányaim hatása későbbi kutatómunkámra (fiatal csillagászok rövid beszámoló)

Záró gondolatok (Szatmáry Károly, SzTE)

17:30 után: az observatórium meglátogatása (opcionális)

A konferencián a részvétel ingyenes, de a korlátozott befogadóképesség miatt az előzetes regisztráció javasolt (kérjük, mihamarabb jelentkezzen be e-mailben: kriszta@electra.bajaobs.hu, illetve ha ez nem megoldható, akkor telefonon +36-20-556-7908-as telefonszámon)!

A konferencia fővédnöke:

Fercsák Róbert, Baja Város Polgármestere

Tudományos szervezőbizottság:

Elnök: Dr. Almár Iván
Tagok: Dr. Both Előd
Dr. Hegedüs Tibor
Dr. Illés Erzsébet
Dr. Tóth Imre

Helyi szervezőbizottság:

Elnök: Dr. Borkovits Tamás
Tagok: Bagóczki Csanád
Dr. Bíró Imre Barna
Jäger Zoltán
Ruzsics Krisztina

A konferencia támogatói:

Baja Város Önkormányzata
Bajai Observatórium Alapítvány
"Brigifoto"
Duna Wellness Hotel
Foto Reklámstúdió Kft.
Magyar Asztronautikai Társaság
Mogyi Kft.
Sütemei és Fiai Pincészet
Varga Szikviz
Vaskút Nagyközség Önkormányzata

A konferencia ingyenes, és nyitott.

